

VILNIAUS PATAISOS NAMAI

Biudžetinė įstaiga, Rasų g. 8, LT-11350 Vilnius, tel. (8 5) 264 9310, faks. (8 5) 268 5260,
el.p. ars@vilniauspn.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188721271

Kalėjimų departamento
prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos
Planavimo ir inovacijų skyriui

STRATEGINIO VEIKLOS PLANO PROGRAMOS VYKDYMO ATASKAITA

2017-01-   Nr.

I SKYRIUS APLINKOS IR IŠTEKLIŲ ANALIZĖ

Valdžios institucijos aktyviai domisi bausmių vykdymo sistemos veikla ir problemomis. Sukurta pakankama teisinė bazė, sudaranti sąlygas progresyvaus bausmių vykdymo principui plėtoti. Yra galimybių plėsti naudojimąsi Europos Sąjungos struktūriniais fondais, visų sričių specialistus bausmių vykdymo sistemai rengti Lietuvoje.

Pakankamai sureguliuotas bendradarbiavimas su kitomis teisėsaugos ir socialines paslaugas teikiančiomis institucijomis. Sukurtos teisinės prielaidos šiuolaikiniams valdymo metodams diegti. Informacijos ir darbo patirties pasikeitimo tikslais vykdomas pastovus bendradarbiavimas su Kalėjimų departamentu prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir jam pavaldžiomis įstaigomis, teisėsaugos institucijomis bei kitomis valstybinėmis institucijomis ir įstaigomis. Vilniaus pataisos namai nuolat bendradarbiauja su Vilniaus miesto Migracijos valdyba ir kitomis valstybinėmis institucijomis, renkant ir pateikiant nuteistųjų dokumentus asmens tapatybę patvirtinantiems dokumentams bei kitiems reikalingiems dokumentams gauti. Įstaigos darbas vykdomas atsižvelgiant į žmogaus teisių ir laisvių apsaugą, visuomenės saugumo užtikrinimą, nusikalstamų veikų ir kitų teisės aktų pažeidimų prevenciją, jų atskleidimą, tyrimą.

2016 metais valdymo, veiklos ir finansų kontrolės sistema, apėmė visas priemones, kurias taikė įstaigos vadovybė, kad užtikrintų veiksmingą vadovavimą įstaigai, vidaus kontrolės sistema užtikrino valdymo efektyvumą, darbo taisyklių laikymąsi, veiklos atitikimą įstaigos strategijai. Įstaigoje dirba pakankamai aukštos kvalifikacijos darbuotojai, kuriems sudarytos geros darbo sąlygos, pareigūnams vykdomi fizinio pasirengimo, šaudymo ir tarnybiniai mokymai. Bendro naudojimo informacijai patalpinti, pasikeisti, įstaigoje naudojamas bendras kompiuterių tinklas, tokiu būdu yra operatyviai keičiamasi informacija. Darbuotojai skatinami, motyvuojami, sudaromos sąlygos kelti kvalifikaciją.

Moderni vaizdo stebėjimo įranga užtikrino nuteistųjų apsaugą, priežiūrą, taip pat pareigūnų kontrolę. Pareigūnai aprūpinti trūkstantomis specialiosiomis priemonėmis, vaizdo bei radijo ryšio priemonėmis. Siekiant sugriežtinti įstaigos darbuotojų ir nuteistųjų judėjimą per Kontrolės ir praleidimo punktus, įrengta 3 pataisos namų įėjimo kontrolės sistemos.

Gerėjančios nuteistųjų sąlygos palengvina socialinę reabilitacinę darbą. Nusikaltusių asmenų socialinės reabilitacijos procesas organizuojamas programiniu principu. Vilniaus pataisos namuose organizuotas nuteistųjų bendrasis lavinimas ir profesinis rengimas. Tai sudaro galimybes tobulinti nuteistųjų rengimą socialinei integracijai į visuomenę. Nuteistieji įprasmindami laisvalaikio praleidimą turi galimybę naudotis biblioteka, koplyčia, žaisti stalo tenisą, sportuoti. Siekiant gerinti nuteistųjų psichoedukacinę savišvietą, sveikos gyvensenos propagavimą, narkomanijos plitimo prevenciją, kultūrą bei laisvalaikio užimtumą laisvės atėmimo bausmę atliekantiems asmenims yra rodomi šia tematika filmai.

Siekiant užtikrinti socialinės ir psichologinės pagalbos teikimą nuteistiesiems, vykdomos socialinės bei psichologinės konsultacijos, kurių tikslas – nuteistųjų kasdieninio gyvenimo problemų sprendimas. Pagrindinės šių asmenų problemos yra prisitaikymo ir adaptacijos sunkumai laisvės atėmimo vietoje, tarpasmeninių santykių su kitais nuteistaisiais keblumai, konfliktinės situacijos, santykių pokyčiai su artimaisiais, psichologinės krizės, socialinės adaptacijos sunkumai laisvės sąlygomis ir kt. Yra vykdoma nuteistųjų, priklausomų nuo psichiką veikiančių medžiagų, reabilitacijos programa. Šios programos tikslai yra suteikti nuteistiesiems galimybę gydytis, išmokyti nuteistuosius spręsti savo problemas, gyvenimo tikslų siekti teisėtais būdais ir priemonėmis, padėti nuteistiesiems atrasti adaptyvius integracijos į visuomenę po bausmės atlikimo būdus ir tokiu būdu tapti įstatymų bei vidaus tvarkos taisyklių besilaikančiais, žmoniškąsias vertybes ir visuomenės saugumą gerbiančiais piliečiais.

Vykdoma kriminalinės subkultūros apraiškų laisvės atėmimo vietose prevencijos programa. Minėtos programos tikslas – nuosekliai, kompleksiskai, sistemingai mažinti kriminalinės subkultūros įtaką laisvės atėmimo bausmės vykdymo procesui, siekiant išgyvendinti subkultūros lemiamus kriminalinio pobūdžio nuteistųjų tarpusavio santykius.

Atsižvelgiant į nuteistųjų religinius, dvasinius ir moralinius poreikius, tęsiamas bendradarbiavimas su Lietuvos kapelionų asociacijos atstovais. Nuteistieji turi galimybę lankytis pataisos namų koplyčioje, kur laikomos Šv. Mišios, vyksta Šv. Rašto skaitymas ir aptarimas, savęs pažinimas, gyvenimo prasmės ieškojimas. Nuteistuosius įtraukus į visuomenei naudingus darbus įvairių akcijų forma teigiama linkme kinta visuomenės požiūris į nuteistuosius, kas padeda jiems lengviau integruotis į visuomenę, atlikus laisvės atėmimo bausmę.

Atidaryti Vilniaus pusiaukelės namai – tai vieta, kur sudaroma galimybė nuteistiesiems žengti pirmą integracijos į darbo rinką ir visuomenę žingsnį: neizoliuoti nuo visuomenės ir savo artimųjų jie tęsia jiems paskirtą bausmę, rūpinasi savo buitimi, dirba, mokosi, įgyja darbo, kasdienių socialinių, bendravimo ir kitų gyvenimo įgūdžių, gauna reikiamą socialinę ir kitokią pagalbą ir iš čia bus teismo paleisti lygtinai iš pataisos įstaigos.

Siekiant ekonomiško, teismo proceso operatyvumo, bendradarbiavimo principų įgyvendinimo, 2014 m. lapkričio 28 d. Teisėjų taryba nutarimu Nr. 13P-156-(7.1.2) patvirtino Vaizdo konferencijų įrangos naudojimo teismo proceso metu tvarkos aprašą. Vilniaus PN buvo įdiegta šiam procesui būtina vaizdo konferencijų įranga. 2015-08-10 Vilniaus PN buvo organizuota pirmoji vaizdo konferencija nagrinėjant administracinę bylą Vilniaus apygardos administraciniame teisme. Jau laikotarpiu nuo 2015-08-10 iki 2015-12-31 Vilniaus PN jau buvo organizuotos 38 vaizdo konferencijos, o 2016 metais organizuota 151 posėdis su specializuotais administraciniais bei bendrosios kompetencijos teismais. Neįvyko 78 posėdžiai dėl to, kad dalis nuteistųjų nepageidavo dalyvauti posėdyje, buvo paleisti ar konvojuoti į kitas įstaigas. Vaizdo konferencijos posėdžių skaičiaus didėjimas taupo lėšas konvojavimo tarnybai, tačiau didina administracinę naštą pataisos namams, kadangi apie rengiamą teismo posėdį būtina ne tik informuoti nuteistąjį, bet ir raštu pranešti teismui, ar pareiškėjas pageidauja jame dalyvauti.

Daug dėmesio tenka skirti nutarčių vykdymui dėl nuteistųjų konvojavimo į administracinius teismus. Teismai įpareigoja pataisos namų administraciją ne tik informuoti pareiškėją apie rengiamą teismo posėdį, bet ir nurodo jas vykdyti tik nuteistajam pageidaujant dalyvauti. Dėl to tenka kruopščiai sekti nuteistųjų prašymus, kad pastarieji nebūtų konvojuojami atsisakius dalyvauti teismo posėdyje ir priešingai – užtikrinti jų dalyvavimą, jeigu išreikštas pageidavimas dalyvauti. Pastaruoju metu padažnėjo atvejų, kai atšaukiami teismo posėdžiai, keičiamos jų datos prieš pat konvojavimą, kai visos konvojavimui būtinos procedūros atliktos.

Informacinės sistemos *PRISONIS* neišbaigtumas. Sistema dirba lėtai, jai trūksta funkcionalumo (*nesiformuoja numatytos sisteminės formos*), ypatingai darbą apsunkina tai, kad neįmanoma atlikti parinkčių pagal tam tikrus požymius, suformuoti ataskaitų ir kt. 2016 metų antrame pusmetyje, pataisos namams leista atsisakyti popierinių pranešimų Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos registrams. Pranešimai siunčiami per informacinės sistemos *PRISONIS* sąsajas, atsisakyta kelis metus trukusio darbo dubliavimo, sumažinti dokumentų siuntimo kaštai.

Įstaigoje visi dokumentai vis dar registruojami popieriniuose žurnaluose. Įstaiga neturi jokios elektroninės dokumentų valdymo sistemos. Dokumentų valdymo sistema leistų įstaigai sutaupyti lėšų skirtų dokumentų spausdinimui bei tvarkymui, pašto paslaugoms., paspartintų darbuotojų darbą bei leistų taupyti laiką, skiriamą dokumentų vadybos procesui.

Nustatyta darbo užmokesčio sistema įstaigos darbuotojų atžvilgiu nesudaro sąlygų pritraukti kvalifikuotus specialistus ir juos išlaikyti. 2016 metais pastebima didelė darbuotojų kaita, net 37 darbuotojai buvo atleisti/perkelti iš tarnybos/darbo. Dėl didėjančios disproporcijos tarp aukštų reikalavimų kvalifikacijai, sveikatos būklei, fiziniam pasirengimui ir nepakankamo darbo užmokesčio, vis sunkiau pritraukti žmones dirbti bausmių vykdymo sistemoje. Trūksta ne tik pareigūnų, įgyvendinančių nuteistųjų priežiūrą ir apsaugą, bet ir administracines funkcijas atliekančio personalo. 2016 metais buvo nuolat vykdomos atrankos į atsilaisvinusias vietas, tačiau dėl ilgų atrankos procedūrų iki 2016 m. pabaigos pilnai užpildyti etatų nepavyko. Visus metus visuomenei intensyviai buvo viešinama pataisos pareigūno darbo svarba ir reikšmingumas bei supažindinama apie galymybę mokytis Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Mokymo centre ir įgyti pataisos pareigūno profesiją. Vilniaus pataisos namuose 2016 m. gruodžio 31 d. buvo 37,5 laisvų etatų.

II SKYRIUS

STRATEGINIO VEIKLOS PLANO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

1. Strateginio tikslo pavadinimas, kodas - *Pasiekti, kad bausmių sistema būtų taupi ir veiksminga (kodas 03).*
2. Programos pavadinimas, kodas - *Bausmių sistema (kodas 03.001).*
3. Programos tikslo pavadinimas, kodas - *Kurti modernią bausmių vykdymo sistemą, (kodas 03.001.01).*
4. Programos uždavinio pavadinimas, kodas:
  - 4.1. *Vykdyti veiksmingą nuteistųjų socializaciją ir reabilitaciją (kodas 03.001.01.02);*
  - 4.2. *Užtikrinti laisvės atėmimo vietų optimalią veiklą bei modernizuoti jų infrastruktūrą ir veiklos metodus (kodas 03.001.01.03).*

Iš valstybės biudžeto asignavimų finansuojamai programai „Bausmių sistema“, įstaigai skirta 5113,7 tūkst. Eur.

5. Programos uždaviniui įgyvendinti vykdytų priemonių pavadinimai, kodai ir vykdymo aprašymai:

5.1. Padidinti socialinės reabilitacijos veiksmingumą (kodas 01.02.01)

Didinant socialinės reabilitacijos veiksmingumą pradiniai planiniai asignavimai metams – 198,4 tūkst. Eur. Planinių asignavimų panaudojimas - 100%.

Siekiant gerinti nuteistųjų resocializaciją, mažinti nusikalstamo elgesio recidyvą bei siekiant užtikrinti psichosocialinės reabilitacijos tęstinumą š. m. rugsėjo 13 d. buvo pasirašyta Vilniaus pataisos namų ir VšĮ „Socialiniai paramos projektai“ bendradarbiavimo sutartis. Tikimasi, jog šių bendrų ir kilnių tikslų siekis suteiks galimybę nuteistiesiems sėkmingai reintegracijai į visuomenę bei užtikrins pozityvią psichiką veikiančių medžiagų vartojimo postvenciją, mažins nusikalstamų veikų recidyvo laipsnį. 2016 m. dėl psichosocialinės reabilitacijos tęstinumo į projekto „Mano Guru“ veiklas buvo nukreipti 7 nuteistieji.

Stiprinant bendradarbiavimą su visuomeninėmis organizacijomis ir gerinant nuteistųjų integravimosi į visuomenę ir socialinių paslaugų prieinamumą 2016 m. sausio 4 d. buvo sudaryta bendradarbiavimo sutartis tarp Vilniaus pataisos namų ir Vilniaus arkivyskupijos „Caritas“.

Siekiant nustatyti nuteistųjų psichoedukacijos poreikį bei įvertinti narkotinių medžiagų paplitimą Vilniaus pataisos namuose buvo atlikta anoniminė nuteistųjų apklausa. Įvertinus anoniminės anketos rezultatus bei siekiant narkotinių – psichotropinių medžiagų vartojimo prevencijos ir/ar postvencijos, rekomenduojama struktūriniams padaliniais ir toliau tęsti prevencines bei postvencines priemones, kryptingai bei nuosekliai vykdant narkotinių – psichotropinių medžiagų prevencijos bei užkardymo uždavinius. Psichologinei tarnybai – ir toliau organizuoti ir vykdyti anoniminių savitarpio pagalbos grupių susirinkimus, vesti „Įžanginės grupės“ užsiėmimus, skleisti informaciją apie galimybę gydytis Vilniaus pataisos namų Priklausomybių reabilitacijos grupėje (toliau- PRG). Teikti psichologines konsultacijas atkryčio rizikos grupėje esantiems nuteistiesiems.

Didinant pataisos priemonių efektyvumą buvo parengta bei išplatinta metodinė medžiaga nuteistiesiems aktualiais psichologiniais, laisvalaikio užimtumo ir įstatymų pakeitimo klausimais, dalyvauta viešosiose akcijose, organizuotos bendros sportos varžybos tarp įstaigos pareigūnų ir nuteistųjų, vykdyta neformali duonos kepėjų mokymo programa. Skatinant teigiamus nuteistųjų asmenybės pokyčius ir siekiant gerinti nuteistųjų bei jų artimųjų giminaičių tarpusavio ryšį, organizuotas renginys „Šeimos medis“.

Siekiant įvertinti Vilniaus pataisos namų Priklausomybių reabilitacijos grupės“ (toliau – PRG) reabilitacijos efektyvumą bei optimizuoti reabilitacijos kokybę, buvo parengta ir PRG 6 mėn. trukmės reabilitacijos programoje dalyvaujantiems nuteistiesiems, pateikta anoniminė anketa. Nuteistieji paprašyti nesibaiminti bei drąsiai pareikšti savo tikrąją nuomonę. Visi atsakiusieji yra patenkinti PRG reabilitacijos programos dėstymo kokybe, papildomai komentuoja, jog dėstoma medžiaga yra įdomi, suprantamai įsisavinama, pozityviai atsiliepiama ir apie specialistų kompetencijas. Apibendrinant apklausos rezultatus galima teigti, jog Vilniaus pataisos namuose veikianti PRG yra prasminga veikla, skatinanti nuteistuosius, turinčius priklausomybę ir/ar žalingo vartojimo patirtis pokyčiui bei blaiviam gyvenimui, puoselėjanti žmogiškąsias vertybes.

5.2. Rengti ir vykdyti laisvės atėmimo vietose socialinių įgūdžių lavinimo programas nuteistiesiems ir suimtiesiems (kodas 01.02.08)

Rengiant ir vykdant laisvės atėmimo vietose socialinių įgūdžių lavinimo programas nuteistiesiems ir suimtiesiems asignavimų skirta nebuvo.

Siekiant stiprinti nuteistųjų, turinčių mažamečių vaikų, tėvystės įgūdžius, ugdyti pozityvias tarpusavio komunikacijos bei ryšio su vaiku kompetencijas buvo parengta *Pozityvios tėvystės įgūdžių ugdymo programa*. Metodinė medžiaga buvo pateikta Socialinės reabilitacijos skyriaus pareigūnams, kurie organizavo ir pravedė paskaitas.

Siekiant mažinant nuteistųjų kriminalinės subkultūros apraiškas, neformalių elgesio taisyklių sklaidą bei daryti teigiamą poveikį nuteistųjų elgesiui, taip pat buvo skaitomos paskaitos.

Paskaitos nuteistiesiems organizuotos ir siekiant gerinti asmens higienos įgūdžius bei ugdyti švarios aplinkos kūrimą.

5.3. Vykdyti saugų ir veiksmingą laisvės atėmimo vietos valdymą (kodas 01.03.01)

Vykdant saugų ir veiksmingą laisvės atėmimo vietų valdymą pradiniai planiniai asignavimai metams – 3788,6 tūkst. Eur. Planinių asignavimų panaudojimas - 100%.

2016 metų balandžio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos Bausmių vykdymo kodekso pakeitimų paketas, atsižvelgiant į tai, Vilniaus pataisos namuose nuo metų pradžios buvo dirbama individualus aiškinamasis darbas su nuteistaisiais, siekiant kad informacija apie būsimum pagrindinio bausmių vykdymo įstatymo pakeitimus pasiektų kiekvieną bausmę atliekantį nuteistąjį.

Kovo mėn. buvo pilnai įrengta trumpalaikių pasimatymų patalpos, kuriose pasimatyme dalyvaujantys asmenys neatskiriami vienas nuo kito, taip pat patalpos specialiai pritaikytos pasimatyti su vaikais. 2016 m. kovo 22 d. Vilniaus pataisos namų Apsaugos ir priežiūros skyriaus pareigūnai dalyvavo mokymuose, kuriuose Laisvės atėmimo vietų įstaigų pareigūnams buvo dėstoma kaip turi būti atliekama vaikų ir jų daiktų patikra. Mokymų metu įgytą patirtį, pareigūnai perteikė visiems priežiūros funkcijas atliekantiems Apsaugos ir priežiūros skyriaus jaunesniesiems pareigūnams.

Siekiant užtikrinti tinkamą įstaigos veiklos teisinį reglamentavimą, įstaigoje buvo peržiūrėti, parengti ir patvirtinti nauji vidaus administravimo teisės aktai, susiję su Bausmių vykdymo kodekso pakeitimais įsigaliojusiais balandžio 1 d. Buvo patvirtinta Į pasimatymą su nuteistuoju atvykusių asmenų daiktų ir drabužių patikrinimo tvarka, Naudojimosi trumpalaikių ir ilgalaikių pasimatymų patalpomis tvarka bei elgesio pasimatymų metu taisyklės, Nuteistųjų, atliekančių nuobaudas kamerų tipo patalpose ir drausmės grupėje, dienotvarkė, įvairūs grafikai, Asmenų, atvykusių į ilgalaikius pasimatymus, apsipirkimo ir maitinimo tvarka.

2016 metų kovo 2 d. įstaigos vadovui pasirašius bendradarbiavimo susitarimą su Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuru (Nr. 24-22/BS-16-01), Vilniaus pataisos namuose pradėta įgyvendinti sveikatos stiprinimo programa darbuotojams, kuria siekiama sumažinti darbuotojų sergamumą, padidinti darbuotojų motyvaciją, jų darbo našumą, darbuotojų pasitenkinimą darbu, kurti sveikos ir atsakingos įstaigos įvaizdį bei plėtoti tarpinstitucinį bendradarbiavimą. Sveikatos stiprinimo programa įstaigoje truko nuo kovo 8 d. iki gegužės 12 d. Darbuotojams buvo organizuota 9 sveikatos mokymai-paskaitos bei 20 fizinio aktyvumo užsiėmimų. Mokymuose dalyvavo 30 įstaigos darbuotojų.

Siekiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimo Nr. 875 „Dėl Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių ir prašymo, skundo ar kito kreipimosi priėmimo faktą patvirtinančio dokumento formos patvirtinimo“ VII skyrių, Vilniaus pataisos namuose 2016 m. nuo sausio 4 d. iki gruodžio 10 d. buvo vykdoma anketinė apklausa, suteikiant galimybę į Vilniaus pataisos namus atvykusiems asmenims užpildyti Asmenų prašymų nagrinėjimo ir aptarnavimo kokybės Vilniaus pataisos namuose vertinimo anketą. 2016 metais į Vilniaus pataisos namus atvykusiems juridiniams ir fiziniams asmenims buvo sudaryta galimybė nustatytos anketos formoje anonimiškai pareikšti savo nuomonę apie asmenų aptarnavimo kokybę įstaigoje. Gauta 71 juridinių ir fizinių asmenų užpildyta anketa.

Atlikus anketinę apklausą, galima teigti, Vilniaus pataisos namuose asmenų aptarnavimas ir jų prašymų bei skundų nagrinėjimas vykdomas sklandžiai. Darbuotojai savo kompetencijos ribose kvalifikuotai ir operatyviai sprendžia iškilusias problemas. Atsižvelgiant į besikeičiantį administracinių paslaugų teisinį reglamentavimą bei į įstaigą besikreipiančių asmenų poreikius ir lūkesčius, nuolat tobulinama asmenų prašymų bei skundų nagrinėjimas, asmenų aptarnavimo kokybė ir įstaigos teikiamos administracinės paslaugos.

Siekiant gauti objektyvią informaciją apie lygtinai paleistų asmenų recidyvą, identifikuoti Lygtinio paleidimo komisijos priimamų sprendimų objektyvumą, įstaigoje atlikta 2013-2015 m. lygtinai paleistų iš Vilniaus pataisos namų ir grąžintų atlikti likusią bausmę į pataisos įstaigą nuteistųjų skaičiaus analizė.

Parengtas įstaigos teisminių ginčų apibendrinimas bei pateiktos rekomendacijos įstaigos darbuotojams dėl teisminiuose ginčiuose išryškėjusių probleminių sričių.

Įvertinant esamų apsaugos ir priežiūros postų efektyvumą ir pasirengimą dinaminio saugumo koncepcijos įgyvendinimui, birželio mėn. atlikta esamų apsaugos ir priežiūros postų efektyvumo ir pasirengimo dinaminio saugumo koncepcijos įgyvendinimui atskirame sektoriuje Rasų g. 8 analizė ir atsižvelgiant į analizės rezultatus, parengta ir KD prie LR TM pateikta postų efektyvumo ir jų poreikio ataskaita. Siekiant įdiegti Vilniaus pataisos namų atskirajame sektoriuje, esančiame Rasų g. 8 dinaminio saugumo koncepciją yra reikalingi papildomi žmogiškieji ištekliai, kurių pagalba bus galima greičiau reaguoti į pataisos namų kriminogeninės būklės pokyčius bei efektyviau atpažinti kritines nuteistųjų būkles. Taip pat yra būtinos modernios apsaugos techninės – inžinerinės priemonės, kurias būtina sumontuoti šiame įstaigos atskirajame sektoriuje.

Siekiant sugriežtinti įstaigos darbuotojų ir nuteistųjų judėjimą per Kontrolės ir praleidimo punktus Nr. 1 ir Nr. 2 (Rasų g. 8), įrengtos įėjimo kontrolės sistemos.

Didinant darbuotojų motyvaciją, našumą dirbti, kurti pozityvią, saugią darbo atmosferą, kelti darbo ir įstaigos kultūros lygį, 2016 metais įstaigos darbuotojams organizuota 10 renginių, išrintas geriausias jaunesnysis pataisos pareigūnas ir geriausias darbuotojas, surengti 2 kitų vastybinių įstaigų gerosios patirties dalinimosi renginiai įstaigos darbuotojams, surengta 2 apvalaus stalo diskusijos su Lietuvos Respublikos prokuratūros bei Lietuvos kriminalinės policijos biuro darbuotojais.

5.4. Vykdyti laisvės atėmimo vietose laikomų asmenų išlaikymą, priežiūrą ir materialinį aprūpinimą (kodas 01.03.02)

Vykiant laisvės atėmimo vietose laikomų asmenų išlaikymą, priežiūrą ir materialinį aprūpinimą pradiniai planiniai asignavimai metams – 1058,5 tūkst. Eur. Planinių asignavimų panaudojimas - 100%.

Priemonės vykiant laisvės atėmimo vietose laikomų asmenų išlaikymą, priežiūrą ir materialinį aprūpinimą buvo įgyvendinamos pagal esamų žmogiškųjų resursų bei turimos materialinės bazės galimybes. Atsižvelgiant į sveikatos ir higienos reikalavimus bei gerinant nuteistųjų laisvės atėmimu bausmių atlikimo sąlygas ir materialinį-buitinį aptarnavimą, per ataskaitinį laikotarpį buvo atliktas kamerų tipo patalpų Nr. 1,2,34,5 ir 18 remontas. Nuteistųjų gyvenamajame korpuse Nr.1 pagal išskirtas lėšas, priešgaisrinės signalizacijos remonto darbai atlikti 100%.

Gerinant darbuotojų darbo sąlygas buvo sutvarkyti septyni administracinio pastato kabinetai. Taip pat atlikti administracinio pastato 27B4/p rūšio patalpų R-52, R-53, R-51 remonto darbai: užmūrytos senos ventiliacijos angos, padažytos sienos, pakabintos pakabinamos lubos, sutvarkyta elektros instaliacija. Pilnai įrengta ventiliacinė sistema administracinio pastato 27B4/p rūšio patalpose Nr. R-52, R-53, R-51.

Vilniaus pataisos namuose palyginus 2015 ir 2016 metų duomenis 25% padaugėjo narkotinių medžiagų, pinigų, alkoholinių gėrimų, ypač alkoholinio raugo, mobiliojo ryšio telefonų aptikimo įstaigos teritorijoje ir paėmimo iš nuteistųjų atvejų. Užkardant nuteistiesiems draudžiamų daiktų permetimus bei narkotinių medžiagų patekimą į gyvenamąsias patalpas, sutvarkytas draudžiamų daiktų permetimus užkardantis tinklas, įrengtos 4 užkardos, ant I-ojo gyvenamojo korpuso langų grotos. Užtikrinant tinkamą kamerų tipo patalpų įrengimą, įrengta 13 antivandalinių radijo taškų bei 5 antivandaliniai pareigūnų iškvietimo mygtukai.

5.5. Vykdyti laisvės atėmimo vietose tuberkuliozės prevenciją (kodas 01-03-03)

Vykiant laisvės atėmimo vietose tuberkuliozės prevenciją (kodas 01-03-03) asignavimų skirta nebuvo.

5.6. Vykdyti ŽIV/AIDS, lytiškai plintančių infekcijų ir kitų užkrečiamųjų ligų prevenciją, profilaktiką ir gydymą (kodas 01.03.04)

Vykiant ŽIV/AIDS, lytiškai plintančių infekcijų ir kitų užkrečiamųjų ligų prevenciją, profilaktiką ir gydymą (kodas 01.03.04) asignavimų skirta nebuvo.

2016 metais vykiant narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos ir ŽIV/AIDS profilaktikos priemonės, kontroliuojant ŽIV, hepatitų, tuberkuliozės, kitų infekcijų plitimą įstaigoje nuteistieji buvo tiriami dėl ŽIV infekcijos, sifilio, buvo supažindinti su lytiškai plintančių infekcijų profilaktika ir apsaugojimo priemonėmis, ŽIV perdavimo būdais. Vykiant nuteistųjų švietimą priklausomybės ligų prevencijos, gydymo ir reabilitacijos klausimais organizuojamos paskaitos narkomanijos prevencijos klausimais, užsiėmimai pagal programas, susijusias su narkomanijos prevencija, individualūs pokalbiai, filmų demonstravimas, asmeninės konsultacijos, pateikiama informacija lytiškai plintančių ligų profilaktikos

tematika, bibliotekoje papildytas knygų fondas narkotikų vartojimo prevencijos bei kita informacine medžiaga, nuolat buvo teikiamos konsultacijos minėtais klausimais Sveikatos priežiūros tarnyboje.

Siekiant sumažinti neigiamas narkotinių ir psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, ŽIV ir lytiškai plintančių ligų pasekmes sveikatai, per ataskaitinį laikotarpį pataisos namuose Sveikatos priežiūros tarnybos specialistai ištyrė 466 nuteistuosius dėl tuberkuliozės. Užsikrėtusių TB įstaigoje nėra. 2016 m. Sveikatos priežiūros tarnybos specialistai ištyrė vieną kartą metuose dėl ŽIV/AIDS ir dėl lytiškai plintančių ligų 556 nuteistųjų, naujai atvykusių nuteistųjų profilaktiškai iširta 136, po ilgalaikių pasimatymų atlikta 345 bei perkeliant į kitas įstaigas naudojant greito nustatymo testus - 75 tyrimai. Per ataskaitinį laikotarpį nediagnozuotas nei vienas užsikrėtimo ŽIV įstaigoje atvejis. Priklausomų nuo narkotinių ir psichiką veikiančių medžiagų įstaigoje gruodžio 31 d. buvo 111 nuteistųjų.

5.7. Teikti teisės aktų nustatytas mokamas paslaugas nuteistiesiems ir komunalines paslaugas Pravieniškių gyvenvietei (pajamų įmokos) (kodas 01.03.05)

Teikiant teisės aktų nustatytas mokamas paslaugas nuteistiesiems ir komunalines paslaugas Pravieniškių gyvenvietei (pajamų įmokos) pradiniai planiniai asignavimai metams – 57,4 tūkst. Eur. Planinių asignavimų panaudojimas - 100%.

2016 m. pajamų įmokos, gautos nuomuojuojant patalpas ir įrangą vykdant nuteistųjų maitinimo organizavimą ir apiprekinimą sudarė – 62881 Eur.

2016 m. gruodžio mėnesį skirta 10,8 tūks. Eur. vykdyti laisvės atėmimo vietų modernizavimo programą ir užtikrinti materialinės techninės bazės atnaujinimą. Visos lėšos buvo panaudotos kompiuterinės įrangos atnaujinimui.

III SKYRIUS VERTINIMO KRITERIJŲ SUVESTINĖ

Strateginio tikslo, programos tikslo ir uždavinio kodai	Strateginio tikslo, programos tikslo ir uždavinio pavadinimai	Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Vertinimo kriterijaus reikšmė								
				patvirtinta metams	įvykdyta per I ketvirtį		įvykdyta per I pusmetį		įvykdyta per 9-įs mėnesius		įvykdyta per metus	
				planas	įvykdyta	įvykdymo procentas	įvykdyta	įvykdymo procentas	įvykdyta	įvykdymo procentas	įvykdyta	įvykdymo procentas
	Pasiekti, kad bausmių sistema būtų taupi ir veiksminga	E-03-02	Laisvės atėmimo vietose laikomų asmenų valdymo gerėjimas, proc.	4	48,1	1202,6	-54,6	-1364,2	-7,3	-181,9	31,3	781,8

		E-03-04	Įdarbintų nuteistųjų dalis, proc.	30	53,8	179,3	53,8	179,2	54,5	181,6	51,5	171,5
	Kurti modernią bausmių vykdymo sistemą	R-301-01-05	Išlaidų vienam nuteistajam mažėjimas (proc.)		-20,3		-13		-13,9		0,1	
	Vykdyti veiksmingą nuteistųjų socializaciją ir reabilitaciją	P-301-01-02-1	Nuteistųjų, įgijusių specialybę, skaičius (vnt.)	145	35	24,14	115	79,31	115	79,31	115	79,31
		P-301-01-02-2	Asmenų, dalyvavusių socialinių įgūdžių lavinimo programose, skaičius, ne mažiau kaip, vnt.	10	0	0	12	120	12	120	12	120
		P-301-01-02-4	Nuteistųjų, neturinčių drausminių nuobaudų, dalis, proc.	51	31,6	61,9	40,8	80	37,4	73,3	40,5	79,3
		P-301-01-02-5	Nuteistųjų, priklausomų nuo narkotinių ir psichotropinių medžiagų, skaičius	52	106	49,1	122	42,6	201	25,9	111	46,8
		P-301-01-02-6	Savanoriškai dalyvaujančių elgesio korekcijos programose asmenų dalis, palyginti su visų priklausomų asmenų skaičiumi, proc.	32	67,9	47,1	55,7	57,4	29,9	107,2	50,5	63,4
		P-301-01-02-7	Narkotinių ir psichotropinių medžiagų pateikimo į laisvės atėmimo vietas užkardymo procentas	58	93,3	160,8	72,5	125	95,8	165,1	73,8	127,3
		P-301-01-02-8	Dalyvavimas kvalifikacijos tobulinimo mokymuose narkomanijos prevencijos tema, mokytų specialistų skaičius, vnt.	3	2	66,7	5	166,7	3	100	3	100

		P-301-01-02-9	Įkalinimo įstaigų reabilitacijos centruose dirbančių specialistų dalyvavimas mokomuosiuose vizituose Europos Sąjungos valstybės institucijose, vnt	1	0	0	1	100	1	100	1	100
		P-301-01-02-10	Užregistruotų nusikalstamų veikų, kurias įvykdė asmenys, laikomi laisvės atėmimo vietose, skaičius, vienam tūkstančiui įkalinėtų asmenų	17,5	14,4	121,2	9	195,3	29,9	58,6	36,4	48,1
		P-301-01-02-12	Laisvės atėmimo bausmę atliekančių priklausomų nuo psichiką veikiančių medžiagų asmenų, kuriems laisvės atėmimo bausmės vykdymo metu taikyta tikslinė resocializacija ir medicininės paslaugos, skaičius, vnt.	10	10	100	12	120	12	120	12	120
	Užtikrinti laisvės atėmimo vietų optimalią veiklą bei modernizuoti jų infrastruktūrą ir veiklos metodus	P-301-01-03-2	Įkalinėtų asmenų, gydytų nuo lėtinio hepatito ir ŽIV/AIDS, skaičius	0	0		0		0		0	

Programos uždavinio įgyvendinimo per 2016 m. rezultatai:

Programos „Bausmių sistema“ uždavinių – „Vykdėti veiksmingą nuteistųjų socializaciją ir reabilitaciją“ ir „Užtikrinti laisvės atėmimo vietų optimalią veiklą bei modernizuoti jų infrastruktūrą ir veiklos metodus“ įgyvendinimo pagal nustatytų produkto vertinimo kriterijų planą“:

„P-301-01-02-1 Nuteistųjų, įgijusių specialybę, skaičius (vnt.)“ planas – 145, įvykdyta 115. Įvykdyti nepavyko, nes vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016-01-14 nutarimu Nr. 30 „Dėl suimtųjų ir nuteistųjų bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo organizavimo“, nuo 2016 m. į profesinio mokymo įstaigas nepriimami nuteistieji, atliekantys drausminę nuobaudą, - uždaryti į drausmės (baudos) izoliatorių (karcerių) arba perkelti į drausmės grupę ar kamerų tipo patalpas, o jeigu šie asmenys buvo priimti į profesinio mokymo įstaigą iki nuobaudos paskyrimo,

nutraukiama su jais sudaryta profesinio mokymo sutartis. Taip pat įkalinti asmenys (išskyrus asmenis iki 16 metų), atliekantys drausminę nuobaudą, - uždaryti į drausmės (baudos) izoliatorių (karcerį) arba perkelti į drausmės grupę ar kamerų tipo patalpas, negali būti priimami ir į mokyklą, o jeigu šie asmenys buvo priimti į mokyklą iki nuobaudos paskyrimo, nutraukiama su jais sudaryta mokymo sutartis. 2016 m. sausio 1 d. nuteistųjų uždarytų į drausmės (baudos) izoliatorių (karcerį) arba perkeltų į drausmės grupę ar kamerų tipo patalpas buvo 67, gruodžio 31 d. – 58, o dauguma šių nuteistųjų neturi specialybės.

„P-301-01-02-2 Asmenų, dalyvavusių socialinių įgūdžių lavinimo programose, skaičius, ne mažiau kaip, vnt.“ planas – 10, įvykdyta 12.

„P-301-01-02-4 Nuteistųjų, neturinčių drausminių nuobaudų, dalis, proc.“, planas - 51, įvykdyta - 40,5. Pažymėtina, kad 2016 m. gruodžio 31 d. buvo tik 210 nuteistųjų, neturinčių galiojančių nuobaudų. Bendras nuteistų asmenų skaičius ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – 519. Viso 2016 metais užregistruota drausmės pažeidimų – 1570. Pažymėtina, kad režimo reikalavimus pažeidinėja tie patys nuteistieji, kurie tai daro sistemingai ir itin piktybiškai. Todėl įstaigos administracija yra priversta skirti gana griežtas nuobaudas už itin piktybiškus ir sistemingus įstaigoje nustatytos tvarkos pažeidimus. Viso pažeidėjų, kuriems skirtos nuobaudos nutarimais arba įsakymais 2016 m. buvo 512, 176 iš jų nauji.

„P-301-01-02-5 Nuteistųjų, priklausomų nuo narkotinių ir psichotropinių medžiagų, skaičius“ planas – 51, įvykdyta – 111. Priklausomų nuo narkotinių ir psichiką veikiančių medžiagų nuteistųjų skaičius įstaigoje 2015 m. buvo 93, 2016 m. – 111. Daug nuteistųjų atvyksta jau turinčių diagnozę, o taip pat įstaigoje dirbantis gydytojas psichiatras keletą kartų nustačius nuteistajam vartojimo faktą bei jam prisipažinus, iškart įtraukia į įskaitą.

„P-301-01-02-6 Savanoriškai dalyvaujančių elgesio korekcijos programose asmenų dalis, palyginti su visų priklausomų asmenų skaičiumi, proc.“ planas – 32, įvykdyta 50,2. Rodiklis pagerintas, nes siekiant laisvės atėmimo bausmės individualizavimo tikslų, nuteistųjų kriminogeninių (pakartotinio nusikalstamo elgesio riziką didinančių) veiksnių, sąsajų su psichiką veikiančių medžiagų vartojimu mažinimo bei vykdant tikslinę narkotinių medžiagų vartojimo prevenciją bei postvenciją, ataskaitiniu laikotarpiu nuteistieji buvo aktyviai motyvuojami dalyvauti psichoedukacinėse - reabilitacinėse programose, savitarpio pagalbos grupių (AA/AN) periodiniuose susitikimuose.

„P-301-01-02-7 Narkotinių ir psichotropinių medžiagų pateikimo į laisvės atėmimo vietas užkardymo procentas“ planas – 58, įvykdyta 73,8. Rodiklis pagerintas, kadangi užkardant narkotinių ir psichotropinių medžiagų pateikimą į įstaigą, kelis kartus buvo užkardytas didelis narkotinių ir psichotropinių medžiagų kiekis. Bendras išimtų narkotinių medžiagų kiekis 2016 m. - 249,3 g., kai tuo tarpu 2015 m. – 227,4 g.

„P-301-01-02-8 Dalyvavimas kvalifikacijos tobulinimo mokymuose narkomanijos prevencijos tema, mokytų specialistų skaičius, vnt.“ planas – 3, įvykdyta – 3. I-ame pusmetyje nurodyta, kad kvalifikacijos kursuose dalyvavo 5 specialistai, tačiau ištikrųjų turėtų būti 3, nes kitiems 2 buvo mokama ne iš priemonės 01-02-04.

„P-301-01-02-9 Įkalinimo įstaigų reabilitacijos centruose dirbančių specialistų dalyvavimas mokomuosiuose vizituose Europos Sąjungos valstybės institucijose, vnt.“ planas – 1, įvykdyta – 1.

„P-301-01-02-10 Užregistruotų nusikalstamų veikų, kurias įvykdė asmenys, laikomi laisvės atėmimo vietose, skaičius, vienam tūkstančiui įkalintų asmenų“ planas -17,5, įvykdyta 36,4.

„P-301-01-02-12 Laisvės atėmimo bausmę atliekančių priklausomų nuo psichiką veikiančių medžiagų asmenų, kuriems laisvės atėmimo bausmės vykdymo metu taikyta tikslinė resocializacija ir medicininės paslaugos, skaičius, vnt.“ planas – 10, įvykdyta – 12.

„P-301-01-03-2 Įkalintų asmenų, gydytų nuo lėtinio hepatito ir ŽIV/AIDS, skaičius“ planas – 0, įvykdyta – 0. Vilniaus pataisos namuose nuteistieji nėra gydomi nuo ŽIV/AIDS.

IV SKYRIUS

ĮSTAIGOS METINIO VEIKLOS PLANO VYKDYMAS

Vilniaus pataisos namų 2016 metų veiklos plane visos priemonės įvykdytos, išskyrus šią:

- dėl finansinių išteklių trūkumo nepavyko įstaigos sektoriuje Rasų g. 8 įrengti pakilimo laiptų iš transporto priemonių patikrinimo ir kontrolės aikštelės į apsaugos septintąjį postą. Šie pakilimo laiptai ženkliai sutrumpintų pareigūnų pasikeitimą apsaugos postuose bei suteiktų galimybę greičiau reaguoti į ypatingus įvykius susijusius su apsaugos inžinerinių-techninių priemonių gedimais, aliarmo suveikimo atvejais ir pan. Priemonę planuojama įvykdyti 2017 metais.

Direktorius

Arvydas Ižička

Neringa Davidavičienė, tel. Nr. (8 5) 264 9289